

Araştırmanın merkezinde 70 yıl

Isaac Newton “Eğer diğer insanlardan ileriye görebiliyorsam bu devlerin omuzlarında durduğum içindir” demiştir. Tıp kılı bir kule yapar gibi kat kat yükselir bilim, her kat, her kuşak kendinden önceki katların üstünde durur. İstanbul Üniversitesi bünyesinde yer alan Deneysel Tıp Araştırma Enstitüsü’nün 70 yıllık geçmişine baktığımızda bu alanda hizmet veren bugünlere gelinmesini sağlayan bilim insanlarını anmak ve yaşatmak üzere düzenlenen toplantının önemi daha da artmaktadır.

Araştırma Enstitüsü 1945 yılında İstanbul Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Muhittin EREL döneminde Tecrübi Araştırma Merkezi adı ile kurulmuştur. Prof. Dr. Muhittin EREL, fakülte bünyesindeki kliniklere araştırmacı yetiştirmek ve deneysel araştırma olanakları sunmak amacıyla içinde araştırma laboratuvarları ve deney hayvan üretme bölümleri bulunan bir enstitü kurmayı tasarlamıştır. Bu amaçla, 2. Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniğinin alt katında yaklaşık 200 metrekaarelik bir alanın laboratuvar hayvanı yetiştirme bölümü ile araştırma laboratuvarları haline getirilmesini ve bu kuruluşu "Tecrübi Araştırma Enstitüsü" adının verilmesini Rektörlüğe teklif etmiştir. Dr. Werner LAQUEUR Tecrübi Araştırma Enstitüsü’nün ilk müdürü olarak atanmıştır. 1950 - 1975 yılları arasında Dr. Friedrich REIMANN, 1975 -1994 yılları arasında Prof. Dr. Ahmet Sevim BÜYÜKDEVRİM müdürlük görevini üstlenmiştir. Prof. Dr. A. Sevim BÜYÜKDEVRİM ve çalışma arkadaşlarının büyük çabaları sonucu 1984 yılında “Deneysel Tıp Araştırma ve Uygulama Merkezi (DETAM)”, 1992 yılında ise “Deneysel Tıp Araştırma Enstitüsü (DETAE)” olarak gelişmesini sürdüren Enstitü, kuruluşunun 70. yılını bu sene doldurmaktadır. Prof. Dr. A. Sevim BÜYÜKDEVRİM’den sonra Prof. Dr. Hikmet KOYUNCUOĞLU (1984 - 1997), Prof. Dr. Özdem ANĞ (1997 - 2001), Prof. Dr. Orhan ARIOĞUL (2001 - 2005), Prof. Dr. Mehmet KAYA (2005 - 2008) ve Prof. Dr. Turgay İSBİR (2008 - 2009) müdürlük görevini üstlenmiştir, 2009 yılından itibaren bu görevi Prof. Dr. Uğur ÖZBEK yürütmektedir.

DETAE, beş Anabilim Dalı’nda farklı disiplinlerden pek çok öğrencinin yüksek lisans ve doktora eğitimlerini sürdürdüğü; Ulusal ve Uluslararası platformda araştırma projesi ve eğitim organizasyonlarının yapıldığı; referans merkez olarak özelleşmiş tanı ve araştırma hizmetinin geliştirilip, devamlılığının sağlandığı bir kurum olarak ülkemizdeki bilimsel ve inovatif çalışmalara öncülük etmekte ve ivme

kazandırmaktadır. Ayrıca Metabolizma ve Diyabet Uygulama ve Araştırma Merkezi (DİYAM), Tüm Genom Analiz Laboratuvarı, Tüberküloz ve Moleküler Epidemiyolojisi birimleri de Enstitü’ye bağlı olarak faaliyetlerini sürdürmektedir.

Prof. Dr. Turgay İSPİR tarafından 7 yıl önce başlatılan “DETAE günleri” etkinliklerinin 7.si bu yıl “Araştırmanın merkezinde 70 yıl” teması ile 11 - 12 Kasım 2015 tarihlerinde İ.Ü. Kongre ve Kültür Merkezinde düzenlenmiştir. Toplantı sürecinde Enstitünün deneysel tıp alanında eğitim, araştırma ve geliştirmeye yönelik vizyonu ve birikimleri paylaşılmıştır. Araştırmacı ve öğrenciler yürüttükleri projelerin bulgularını sözlü veya poster bildirileri şeklinde sunmuşlar; böylece topluluk karşısında konuşma, fikirlerini savunma veya soru sorma gibi unutulmaz deneyimler kazanmışlardır. Toplantı sürecinde Enstitünün kuruluşundan bugüne emek veren bilim insanları bir araya gelmiş bilimsel ve coşku dolu güzel anlar yaşanmıştır. Toplantının kapanışında Enstitünün kuruluşunda büyük katkıları bulunan Prof. Dr. A. Sevim BÜYÜKDEVRİM, Prof. Dr. Tuncay ALTUĞ ve Sinir Bilim Anabilim Dalı’nın kurucularından Prof. Dr. Makbule AYDIN anılarına bildirimlerini başarı ile sunan üç ayrı araştırmacıya ödülleri verilmiştir.

DETAE bugün farklı disiplinleri bir arada bulandıran çağdaş, yetenekli ve dinamik yapısı sayesinde, misyon ve vizyonunda var olan değerler ve hedefler doğrultusunda nitelikli araştırma, eğitim ve ileri tanı hizmetlerini sunmaya devam etmektedir ve edecektir.

DETAE öğretim üyesi olarak Enstitümüzün bugünlere gelmesine katkıda bulunan tüm kurucularını rahmetle anıyor; akademik ve idari çalışanlarını ve 7. DETAE günleri düzenleme komitesini tebrik ediyorum. Mustafa Kemal Atatürk’ün “Dünyada her şey için, başarı için, en gerçek yol gösterici bilimdir, tekniktir” sözlerini hatırlayarak daha başarılı bilim dolu günlerin geleceğimizi aydınlatmasını diliyorum. Sevgilerimle...

